

TRIVSEL- OCH JÄMSTÄLLDHETSPLAN FÖR MATTLIDENS GYMNASIUM

I vår skola har vi en trivselgrupp som jobbar bl.a. med förebyggande och ingripande antimobbningsarbete och jämställdhetsfrågor samt producerar tillhörande material. Gruppen bör bestå av minst två representanter från studerandevårdsteamet och två studerande. Vid valet av medlemmar tas hänsyn till att både kvinnor och män samt nationella gymnasiet och IB-linjen är representerade. Rektor ansvarar för att arbetsgruppen tillsätts varje läsår i samband med studerandevårdsteamets första möte för läsåret.

Gruppen består läsåret **2019-2020** av:

- modersmåslärare Barbara Leham
- studiehandledare Tony Valtonen
- studiehandledare Anna Quagraine
- studeranderepresentant Sara Gestrin (17I)
- studeranderepresentant Sam Sågfors (17E)

Arbetsgruppen samarbetar med studerandevårdsgruppen, tutorerna och tutorernas handledare Merit Kärki, Krista Kaipainen och Tony Valtonen, studerandekårens handledande lärare Nina Sippola och Merit Kärki, med samtliga studerande och lärare i skolan samt även Praktikums studerande och personal som verkar i Mattlidens skolcentrum.

GRUPPENS UPPGIFTER:

- att ansvara för att någon av gruppens medlemmar i skolan tar itu med mobbnings- och diskrimineringsfall som kommer till vår kännedom
- att producera, utveckla och uppdatera denna plan
- att följa upp trivseln i skolan, bl.a. genom regelbundna enkäter
- att i samarbete med skolledningen och studerandekåren uppdatera skolans ordningsregler

- att i samarbete med skolledningen ta upp denna plan till diskussion på lärarnas olika möten och planeringsdagar
- att förse skolan med på området aktuell information och aktuellt material

VÅR MÅLSÄTTNING

Vi strävar efter en inkluderande skolmiljö där alla trivs och känner sig jämställda oberoende av kön, etnisk eller kulturell bakgrund, religion, språk, ålder, sexuell identitet eller funktionshinder. Detta gäller skolans studerande såväl som lärare och personal.

Vår målsättning i Mattlidens gymnasium är att ingen mobbning, diskriminering eller inga trakasserier ska förekomma. Men eftersom vi vet att detta är fenomen som finns där människor finns, strävar vi till så tidig upptäckt som möjligt och snabbt, ändamålsenligt och professionellt ingripande.

Vår målsättning är också att alla i skolan tillsammans arbetar för trygghet och trivsel och försöker skapa en god och öppen atmosfär, där vi kan acceptera olikheter och respektera varandra.

PLANENS GRUND

Enligt gymnasielagen 629/1998, 21§ har "studerande rätt till en trygg studiemiljö". Lagen förpliktar utbildningsanordnaren att övervaka att våld och mobbning förhindras i skolan och i skolans verksamhet (13.6.2003/478):

Utbildningsanordnaren ska utarbeta en plan för att skydda de studerande mot våld, mobbning och trakasserier samt verkställa planen och övervaka att den iakttas och förverkligas. Utbildningsanordnaren skall godkänna en ordningsstadga eller utfärda andra ordningsbestämmelser som läroanstalten skall tillämpa för att främja den interna ordningen i skolan, ostörda studier samt trygghet och trivsel i skolsamfundet.

Alla lagar gäller också på Internet. När det handlar om elektronisk mobbning bryter man mot upphovsrättslagen och/eller strafflagen. Man bryter mot upphovsrättslagen bl.a. när man lägger ut bilder tagna av andra på nätet, om man inte bett om lov. Om man publicerar förolämpande bilder eller information som kan uppfattas som ärekränkning, bryter man mot strafflagen.

Planen grundar sig även på [lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män \(8.8.1986/609\)](#): 5 a § (30.12.2014/1329) Åtgärder för främjande av jämställdheten vid läroanstalter:

Utbildningsanordnaren ansvarar för att det i samarbete med personalen och eleverna eller de studerande årligen utarbetas en jämställdhetsplan för läroanstalten i fråga.

Jämställdhetsplanen ska innehålla

- 1) en redogörelse för jämställdhetsläget vid läroanstalten,*
- 2) åtgärder som behövs för att främja jämställdheten,*
- 3) en utvärdering av hur åtgärderna i en tidigare jämställdhetsplan har genomförts och av resultaten.*

Särskilt avseende ska fästas vid antagningen av elever och studerande, ordnandet av undervisningen, skillnaderna i inläring och bedömningen av studieprestationer samt vid förebyggande och undanröjande av sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön.

I stället för en årlig genomgång kan en plan utarbetas för högst tre år i sänder.

En gemensam plan har utarbetats senast år 2018. Planen följs årligen upp vid skolan och uppdateras vid behov.

INTRODUKTION AV ARBETSGRUPPEN

Arbetsgruppen introduceras för både studerande och personal i början av läsåret, efter att gruppammansättningen är klar. Senaste års arbete och planering går igenom och utvärderas.

HUR ÄR STUDERANDE MED I UTARBETANDET AV PLANEN

Minst en studerande från både nationella gymnasiet och IB-linjen ingår i gruppen. Studerandena kan delta i gruppens möten och arbete och så kan planen behandlas av EK-styrelsen. Alla skolans studerande har möjlighet att påverka innehållet i planen bland annat genom de enkäter som genomförs regelbundet.

INSAMLING AV FAKTAUNDERLAG

Faktaunderlag insamlas genom regelbundna trivselenkäter för både studerande och lärare/personal. Enkäterna genomförs elektroniskt vart tredje år under vårterminen. Våren 2018 genomfördes en omfattande enkät för både studerande och lärare/personal. Dessutom genomförs en årlig enkät bland skolans abiturienter innan de lämnar skolan på våren. I enkäten utvärderar abiturienterna hela sin gymnasietid ur i första hand pedagogisk synvinkel, men även trivsselfrågor ingår. Även andra mindre enkäter kan genomföras enligt behov.

Information samlas däremellan genom upplysning från studerandekåren eller lärarkåren/personalen. Även resultaten från *Hälsa i skolan* -undersökningen granskas av medlemmarna i trivselgruppen.

VAL AV ÅTGÄRDER

Gruppen kommer överens om vilka åtgärder som bör tas, vad som är målet med åtgärderna och med vilken tidtabell åtgärderna genomförs. Gruppen utgår från det faktaunderlag som finns till förfogande.

INFORMERING AV PLANEN

Planen bör finnas lättillgänglig för både studerande och lärare/personal i Matlidens Google Classroom och på skolans hemsida. Information om planen och gruppens arbete ges även på studerandekårsmöten, personalmöten och i andra sammanhang där skolans studerande/lärare/personal samlas.

Det är viktigt att vårdnadshavare känner till att vi aktivt arbetar med trivselfrågor, och även att de kontaktar oss t.ex. då de misstänker mobbning, diskriminering eller trakasserier i skolan. Rektor informerar på föräldramöten eller via Wilma om att denna plan finns tillgänglig på nätet och ber vårdnadshavarna bekanta sig med planen.

GENOMFÖRANDET AV PLANEN

Trivselgruppen ger förslag på åtgärder åt skolans ledningsgrupp och/eller studerandevårdsgrupp som beslutar om åtgärderna. Planen genomförs kontinuerligt till nästa års granskning.

UPPFÖLJNING AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Gruppen följer med hur genomförandet av planen fortskrider och följer upp situationen genom regelbundna enkäter.

VAD INNEBÄR MOBBNING OCH DISKRIMINERING?

Mobbning är inte lika allmänt förekommande bland gymnasiestuderande som bland grundskolelever. Enligt såväl nationella undersökningar som våra egna enkätundersökningar inom skolan (2015), blir ca 2 % av gymnasiestuderande utsatta för mobbning. Det här skulle innebära ca 10 studerande i vår skola.

Mobbning i gymnasiet ter sig oftast litet annorlunda än mobbning bland yngre elever och blir allt mer jämförbar med arbetsplatsmobbning bland vuxna. Definitionen och synen på vad mobbning i gymnasiet är, blir avgörande för hur vanligt det anses vara.

Mobbning är när en person systematiskt, upprepade gånger och under en viss tid blir utsatt för negativa handlingar av andra personer. Det uppstår en maktobalans mellan mobbare och offer. De flesta forskare anser i dag att det är fråga om ett gruppfenomen. Det här innebär att det vanligen inte finns bara en förövare, utan alla i gruppen tar på sig olika roller som gör att mobbningen kan fortgå.

Man kan säga att mobbning alltid är en form av aggressivt beteende, men aggressivt beteende behöver inte vara det samma som mobbning. Vi har tidigare varit mera observanta på den fysiska och verbala aggressionen. Numera börjar vi bli mera medvetna om att det förekommer såväl direkt som indirekt mobbning. Direkt mobbning handlar om relativt öppna attacker mot offret, medan indirekt mobbning innebär mera social isolering för offret. Det här är någonting som inte är helt ovanligt i gymnasiet, om än all social isolering naturligtvis inte är mobbning.

Elektronisk mobbning är också ett förekommande fenomen, som det är viktigt att vara observanta på. Det är viktigt att observera att sexuella trakasserier och diskriminering på grund av kön också kan vara former av mobbning.

HUR FÅR SKOLANS PERSONAL VETSKAP OM MOBBNING OCH TRAKASSERIER?

I vår läroplan har vi under rubriken studerandevård betonat att alla vuxna i skolan skall reagera på tidiga tecken som kan tyda på att en studerande mår dåligt. Ibland märks det kanske inte att den som blir mobbad mår dåligt, men det gäller då att vara observant på vad som sker inom grupperna. All skolpersonal som upptäcker eller misstänker någon form av mobbning, trakasserier eller diskriminering är skyldiga att informera om detta till någon i trivselgruppen eller studerandevårdsgruppen.

Grupphandledaren är den som ansvarar för att frågor om trygghet, trivsel, jämställdhet och mobbning regelbundet diskuteras med studerande. Tips på material och idéer fås av trivselgruppen. Därtill har var och en lärare ansvar för, att vid lämpliga tillfällen under skolarbetet, erbjuda studerande forum för att diskutera trygghets- och trivselfrågor.

Skolans personal ska sträva efter att studerande blir mera uppmärksamma på vad som sker omkring dem, vilket i sin tur ofta leder till olika förändringsprocesser. Vi strävar till att få alla att reagera, också den mera "passiva mängden". Vi vill att studerande, genom att diskutera om mobbning, kommer fram till hur de själva kan agera och ingripa. Och vi vill att studerande berättar för skolans personal om sina mobbningsmisstankar eller mobbning de sett eller upplevt.

Skolans tutorer får handledning av de handledande lärarna och skolkuratoren, då de får diskutera trivseln i skolan och kan ta upp misstankar om mobbning. Också andra studerande vänder sig ofta till skolans kurator och berättar om mobbning. Men det går förstås också bra att vända sig till vem som helst som jobbar i skolan.

Det är också möjligt att berätta om mobbning genom att lämna in ett brev (anonymt eller med namn) i postlådan utanför skolkurator Gunillas rum. Beroende på ärendets art behandlas detta av kurator och/eller trivselgruppens lärarrepresentanter.

VÅRA INGRIPANDE ÅTGÄRDER

All personal och alla studerande i skolan skall vara observanta och ingripa då de ser eller misstänker mobbning eller trakasserier. Det är var och ens ansvar att informera trivselgruppen så fort som möjligt. Trivselgruppen konsulterar och samarbetar ofta med skolkuratoren.

I mobbningsfall sköts direkta samtal med berörda personer (enligt olika handlingsmetoder) samt uppföljning av medlemmar i trivselgruppen enligt överenskommelse inom gruppen. Det finns handlingsmodeller för mobbningsingripande arbete på nätet, t.ex. [Folkhälsans "Vi mobbar int"](#). Det är varje lärares skyldighet att bekanta sig med modellerna.

Rektor ansvarar för samtal med berörda studerande då det gäller annat våld och disciplinära ärenden i skolan.

VÅRA FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Trots vikten av ingripande handlingsmodeller, vill vi i Mattlidens gymnasium ändå främst betona betydelsen av det ständigt pågående förebyggande arbetet för trygghet och trivsel i vår skola. Nedanstående punkter är exempel på detta arbete.

- Arbetsgruppen för trivsel sammankommer regelbundet.
- Skolans studerandevårdsteam sammankommer regelbundet.
- Basgruppsvisa konsultationstillfällen minst en gång per läsår mellan respektive grupphandledare och studiehandledare (även rektor kan delta).
- Vi strävar till att upptäcka och lösa konflikter på ett tidigt stadium innan problemen blir för stora.
- I vår läroplan har vi markerat allas ansvar för strävan till en god och öppen atmosfär i vår skola, där vi kan acceptera olikheter och respektera varandra. Detta gäller oss alla, såväl studerande som skolans personal. Det är viktigt att vi regelbundet

diskuterar med varandra vad en "god och öppen atmosfär" innebär. Dessa diskussioner ska föras såväl på lärarnas möten (rektors ansvar) som i klassrummen (grupphandledarnas ansvar).

- Vi är stolta över skolans tutorverksamhet, som i dagens läge är välutvecklad och välfungerande. Vi tror att verksamheten i allra högsta grad påverkar trivsel- och trygghetsfaktorer och bidrar till en bättre samhörighetskänsla i vår skola. Det är ändå viktigt att komma ihåg, att om verksamheten ska fungera, behövs tillräckliga personresurser och finansiella resurser. Handledande lärare ansvarar i första hand för verksamheten, men alla lärares engagemang och stöd behövs för att verksamheten fortlöpande skall kunna integreras så bra som möjligt i skolans vardag.
- Lärare ansvarar för att studerande arbetar i varierande par och grupper. Så kan läraren undvika t.ex. att ingen blir utanför, alltid blir sist vald eller alltid arbetar i samma grupp. Lärare diskuterar dessa frågor på minst ett möte per år, för att få idéer om olika metoder av varandra. Tidpunkten för diskussioner beslutar arbetsgruppen i samarbete med skolledningen.

TILLÄGGSINFORMATION

För mera information och kunskap om mobbning, bekanta dig med [Folkhälsans material](#). Där finner du bl.a. kort beskrivet olika handlingsmodeller, förebyggande verksamhetsområden, närmare information om forskning och litteratur. Mera info om jämställdhet hittas bl.a. på sidan <https://www.folkhalsan.fi/unga/professionella/jamstalldhet-i-skolan/> och Utbildningsstyrelsens [nätsida](#).

SPECIFIKA TYNGDPUNKTSOMRÅDEN OCH ÅTGÄRDER LÄSÅREN 2018-2021:

TIDPUNKT	PARAMETER	NULÄGE	ÅTGÄRDER	MÅL	METOD
2018-2021	Studerande-kårsstyrelsens verksamhet	Många av studerandena vet inte vad studerande-kårsstyrelsen sysslar med.	Öka synligheten av studerande-kårsstyrelsens verksamhet.	En aktiv och synlig studerande-kårsstyrelse som jobbar för att öka hela skolans trivsel.	Morgon-samlingar för hela skolan där studerande-kårsstyrelsen informerar om aktuella händelser. Tydligare info om styrelsens uppgifter vid val av ny styrelse.
2018-2021	Val av studerande	En del av studerandena upplever att det är orättvist hur studerande väljs till t.ex. studieresor och tutorer.	Tydligare kriterier för hur urvalet av studerande sker.	Alla studerande har klart för sig enligt vilka kriterier studerande väljs till t.ex. studieresor och tutorer.	Skriftliga kriterier ska delges alla studerande i samband med alla slags urval av studerande.
2018-2021	Samarbete mellan nationella och IB	En stor del av både studerande och lärare / personal anser att det är en klyfta mellan nationella och IB-sidan.	Mera samarbete över linjegränserna.	Att kontinuerligt och medvetet försöka samarbeta mellan nationella och IB alltid där det går.	Gemensamma kurser i FLEX-veckan, Högsand, sportdag, Mattnatten, tema-eftermiddagar / -föreläsningar m.m.

Den ursprungliga planen uppgjord av trivselgruppen den 20.5.2009

Senast uppdaterad den 25.8.2019